

ACTE D'INAUGURACIÓ DEL CURS 2023-2024 DE LA UNIVERSITAT DE GIRONA

DISCURS DEL RECTOR

Tradicionalment, a les universitats, amb la inauguració de curs es dona la benvinguda als estudiants que inicien els seus estudis. Volem que sigui l'acte més solemne de l'any per expressar, amb respecte i seriositat, l'honor que els estudiants ens atorguen en escollir la UdG i, alhora, la responsabilitat que assumim com a acadèmics en acompanyar-los en el seu creixement personal i professional com a ciutadans lliures, crítics i compromesos pel bon desenvolupament social, cultural i econòmic del país.

La universitat és espai de llibertat, laboratori d'idees, fàbrica d'utopies. A la universitat es construeix coneixement, es reflexiona sobre el present, es qüestiona el passat, es defineix el futur. A la universitat es creen noves teories i es desenvolupen nous mètodes i noves tècniques que ens permeten progressar com a humanitat. I tot això ho podem fer perquè cada any tenim l'honor de rebre una nova promoció de talent jove que contribueix de manera decidida a fer de la UdG una universitat cada dia millor.

Per tant, vull començar la meua intervenció donant les gràcies als i a les estudiants. Com a rector, a tot l'estudiantat, vull expressar-vos un any més la nostra vocació de servei públic i, amb humilitat, dir-vos que assumim el repte de superar les expectatives que heu dipositat en nosaltres.

El coneixement és la matèria primera del projecte universitari i al mateix temps el producte de la nostra feina, és cert. Però no hi ha projecte universitari sense valors; per això hem de posar tot el talent de les persones que formen l'univers de la UdG al servei del compromís amb el país i amb la societat.

Vivim temps perillosos, vivim immersos en un clima de postveritat marcat per opcions parcials i demagògies; marcada per la desinformació i la mentida i pel

creixement d'ideologies supremacistes. Existeix una creixent desafecció envers la realitat. Aquesta indiferència és el pas previ cap a la negació, com si tot això no anés amb nosaltres.

La missió de les universitats és aturar la propagació d'aquesta estupidesa. La responsabilitat de les universitats és vetllar per una informació contrastada i fiable.

Vivim també instal·lats en un context de permanent crisi i de creixent complexitat. La guerra, les guerres, la violència masculista, l'emergència climàtica, l'esgotament de les primeres matèries, les creixents desigualtats socials.

I davant d'aquest fet real, ni indiferència ni conformisme, sinó solidaritat i crítica. I acció.

Convé tenir-ho present quan reclamem més esforços, més pressupostos, cuidar el relleu generacional, quan reclamem les necessàries inversions en infraestructures per mantenir la nostra activitat de recerca i docent; cal tenir present que ho fem no per practicar la política de l'estruç que amaga el cap, ni una pràctica endogàmica. Ho fem, com a universitat, perquè estem al servei de la societat, dels nostres estudiants; ens hi devem i ens hi juguem molt. Sabem que, com més possibilitats tinguem de ser una institució consolidada, més beneficis rebrà la societat.

Els països que fan més esforços en el desenvolupament del seu sistema de coneixement són també els països que aconsegueixen tenir una societat més desenvolupada, més humana, més justa.

Enguany dediquem la inauguració de curs a la construcció de ciutats per viure-hi. Volem aprofitar les inauguracions de curs per fer-nos ressò dels reptes de la nostra societat, ser altaveu de reivindicació i denúncia, i també aportar la nostra visió acadèmica, crítica i transformadora. Darrerament hem dedicat les inauguracions a la colpidora crisi dels refugiats, amb la presència d'Oscar Camps; l'any següent Cristina Fallarás ens va parlar de la xacra de la violència de gènere que encara pateixen les dones; seguidament vam reflexionar sobre l'educació universal i inclusiva amb la presència virtual de Roser Salavert; i més recentment ens hem

centrat en la sostenibilitat ambiental i l'impacte dels microplàstics en els ecosistemes i en el nostre propi cos, amb la lliçó de l'ambientòloga marina Anna Sanchez-Vidal.

Enguany, com us deia, dediquem la inauguració de curs a la construcció de ciutats per viure-hi, ben encetada per la magnífica i pedagògica lliçó d'Oriol Nel·lo —aprofito aquest moment per donar-li les gràcies—, i molt ben acompanyada pel discurs col·laboratiu, elaborat a través de les aportacions de la comunitat universitària i llegit per la coordinadora del Consell d'Estudiants.

Jo també vull aprofitar aquest faristol per fer-vos arribar les meves reflexions sobre aquest tema.

Les universitats som agents importants de canvi i millora de les ciutats; hi contribuïm de moltes i diverses maneres: amb la recerca i la innovació, com ara el desenvolupament, per exemple, de ciutats intel·ligents a partir de la internet de les coses o l'elaboració de plans de desenvolupament turístic. Hi contribuïm amb la formació de nous professionals de l'educació i les humanitats, de la salut, del dret i de l'economia, de l'enginyeria i les ciències ambientals, de la geografia, de l'urbanisme i l'arquitectura, nous professionals que canviaran tradicions i faran evolucionar les institucions. Hi contribuïm amb l'organització d'esdeveniments culturals i artístics, congressos científics, ciència al carrer i jornades i conferències de divulgació del coneixement. Hi contribuïm amb tot un conjunt de programes de col·laboració comunitària treballant en xarxa amb moltes institucions de la ciutat. Hi contribuïm promovent la formació cívica i social com els valors democràtics, els drets humans, la justícia social, la participació ciutadana. Gràcies a la nostra vocació internacional, les universitats som porta i finestra de les nostres ciutats i territoris a persones de tot el món.

Tot això i molt més figura en la memòria acadèmica que us podeu descarregar a través del codi QR que apareix a la pantalla.

Les universitats som, segurament, el més gran agent transformador de la societat i del país.

I si encara no esteu convençuts de l'aportació de la universitat a la millora de la societat, només cal que us imagineu com serien les nostres ciutats i el país sencer sense universitats.

La comunitat universitària sap que ens hi juguem molt i us haig de dir que no defallirem en l'esforç. Ens hi dedicarem com ho hem fet sempre, a les verdes i a les madures. El que sí que demano a tots els agents del país i del territori és que ens feu costat, que aporteu la vostra perspectiva i que puguem prosperar plegats.

I quines qüestions estan passant a la UdG que per la seva transcendència han de despertar l'interès de la societat ?

Doncs a la UdG enguany iniciem dues reformes transformadores d'una repercussió màxima. En primer lloc, encetem la reforma dels nostres estatuts per adaptar-nos als nous reptes de futur, com, per exemple, la cerca constant de la qualitat i l'excel·lència de les nostres estructures o el nostre compromís en la formació al llarg de la vida. En segon lloc, estem fixant el nostre model educatiu per singularitzar-nos, per posar l'accent en la qualitat i perquè esdevingui una nova font d'oportunitats i experiències formatives per als nostres estudiants.

Haurem de recórrer el camí dibuixat en el nostre Pla Estratègic "UdG2030, Suma d'Intel·ligències", un camí que ens permeti innovar al mateix temps que identificar i preservar tot allò que forma part de la nostra manera de ser, els nostres valors com a universitat. Per això no ens podem quedar en la simple, passiva i còmoda posició de la queixa i la reivindicació. Hem de ser actius i fer un esforç per evolucionar, adaptar-nos a les noves generacions d'estudiants i reinventar-nos.

Enguany també hem vist com recuperàvem el Parc Científic després que hagi acabat el procés concursal. Ara tenim com a UdG la responsabilitat que el nou Parc de Recerca i Innovació sigui un motor d'innovació científica i tecnològica, fomentant les col·laboracions universitat-empresa; per això ens hem associat amb la Cambra de Comerç de Girona i amb l'associació d'empresaris Patronat Politècnica.

Així mateix, també hem constatat com la Fundació Girona Regió del Coneixement aconseguia els primers projectes col·laboratius gràcies a la contractació de tècnics

gestors de projectes, que permeten donar continuïtat al programa de campus sectorials, alhora que ens alineem amb el Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement de Catalunya. Aquesta Fundació Girona Regió del Coneixement és un projecte construït entre la Diputació i l'Ajuntament de Girona, la Cambra de Comerç i la UdG. El programa de campus sectorials ha aconseguit aportar al territori més de 20 M€, des del seu inici.

Podríem posar molts altres exemples de projectes de treball en xarxa amb les ciutats i institucions del territori. Com ara:

- La càtedra Observatori d'Ètica en Intel·ligència Artificial de Catalunya i la Càtedra del Racisme, ambdues constituïdes gràcies a una aliança amb la Generalitat de Catalunya.
- Les 12 càtedres creades en els darrers cinc anys amb ajuntaments de viles i ciutats de la demarcació, que són:
  - la Càtedra Tom Sharpe, a Palafrugell
  - la Càtedra Víctor Català d'Estudis sobre el Modernisme, a l'Escala
  - la Càtedra Tekhné de Pensament, Tecnologia i Aprenentatge Creatiu, a Salt
  - la Càtedra de Renovació Pedagògica Can Trona, a la Vall d'en Bas
  - la Càtedra Bellapart d'Estructures Lleugeres i Vidre, a les Preses
  - la Càtedra de Didàctica de les Matemàtiques M. Antònia Canals, a Girona
  - la Càtedra d'Estudis del Suro, a Palafrugell
  - la Càtedra Climent Guitart: Orientació, Innovació i Competitivitat al Turisme de Costa, a Lloret de Mar
  - la Càtedra Moviment i Llenguatges, a Sant Gregori
  - la Càtedra del Bosc, a Sant Feliu de Pallerols
  - la Càtedra Hipòlit Nadal i Mallol de Revistes en Català, al Port de la Selva
  - i la Càtedra d'Informació i Computació, a Girona

Tretze noves càtedres que s'incorporen a una xarxa de 45 que s'estenen des de Roses a Puigcerdà, des de la Jonquera fins a Sant Hilari Sacalm.

- També podria esmentar el programa de voluntariat de la UdG, que ha esdevingut un referent a escala estatal amb la participació de més de 1.000 voluntaris cada curs acadèmic en tasques de voluntariat en més de 130 entitats, fundacions i organitzacions no governamentals.
- O les 4.600 pràctiques curriculars realitzades anualment per estudiants de la UdG en 700 empreses i institucions.
- O l'acompanyament a la inserció laboral dels nostres estudiants, amb prop de mil empreses col·laboradores.

Aquests són alguns dels èxits assolits, però també tenim algunes demandes a fer-vos: necessitem que les ciutats i institucions del territori ens ajuden perquè puguem continuar desenvolupant la nostra tasca transformadora de millora de la societat.

Necessitem que seguim tots alineats, treballant braç a braç, UdG i IDIBGI, Ajuntament de Girona i Ajuntament de Salt, ICS i IAS, Hospital Josep Trueta i Hospital Santa Caterina, Cambra de Comerç i agrupacions empresarials, Diputació de Girona i Generalitat de Catalunya, tots alineats per aconseguir un nou campus de la salut que agrupi activitat assistencial i hospitalària, activitat docent i de recerca i activitat d'innovació empresarial. Aquest és el més gran projecte transformador de país que ha de néixer en els propers anys a la demarcació, i aquest curs serà decisiu perquè s'iniciïn les cessions de terrenys i es pugui començar a definir el projecte urbanístic.

Us necessitem perquè es constitueixi una autèntica àrea urbana de Girona amb tots els municipis que la configuren, per unificar el transport públic, racionalitzar la mobilitat, unificar tarifes i abonaments, pensant amb la mobilitat dels nostres més de 15.000 estudiants.

Us necessitem perquè es resolguin els accessos als campus universitaris de Girona i Salt, que es podrien dotar d'aparcaments dissuasius amb connectivitat amb el transport públic i la Girocleta, per tal de reduir la petjada de carboni i diversificar l'oferta d'allotjament universitari més enllà de la ciutat de Girona.

Som la Universitat de Girona, però no només la universitat de la ciutat de Girona, sinó que som la universitat de totes les viles i ciutats de la demarcació. Tenim càtedres universitàries en 26 municipis. Tenim convenis de col·laboració en activitats de recerca i innovació amb 64 municipis. Hem ajudat a aconseguir finançament de desenvolupament territorial europeu que ha beneficiat 10 municipis i 4 consells comarcals. Estem contribuint, treballant en xarxa amb el territori, a la millora de les nostres viles i ciutats. Estem al vostre servei, institucions i empreses; (PAUSA) si veieu alguna oportunitat de col·laborar, digueu-nos-ho i us escoltarem i treballarem plegats.

I tot això no seria possible sense la implicació, moltes vegades desinteressada i poc reconeguda —ho sé!—, de les persones que configuren la UdG. Moltes gràcies a totes les persones que formeu part d'equips directius, que exerciu càrrecs de responsabilitat, que participeu en comissions de govern, representants i representats, als estudiants, al personal tècnic, de gestió, d'administració i serveis i al personal docent i investigador. En un dia tan assenyalat com el d'avui és just que fem un reconeixement a totes les persones que fan avançar aquesta universitat en el seu dia a dia i fan que excel·leixi en docència, en recerca, en transferència de coneixement i en compromís social.

Aquest curs continuarem avançant en la modernització dels serveis universitaris, en la digitalització de la universitat, en el desenvolupament de la carrera professional; continuarem proposant al Consell de Govern i al Consell Social la reforma d'estructures i de la relació de llocs de treball per adaptar-nos a nous reptes i assumir noves tasques. Aquest curs continuarem adaptant-nos a la LOSU, a la Llei de la Ciència, avançarem amb l'HRS4R, desplegarem el pla de xoc de la Generalitat que permetrà incrementar les plantilles de PDI i de PAS i es posarà en marxa el Pla de Dedicació Acadèmica del PDI. Aquest curs continuarem posant l'accent en els vulnerables, seguirem avançant en la igualtat efectiva entre dones i homes, en polítiques d'inclusió i d'atenció a la diversitat, en l'ajuda i acompanyament a la persona necessitada.

Encetem un nou curs farcit de reptes i d'oportunitats.

Com veieu, tenim feina, molta feina, però també us haig de dir que copso del Govern de la Generalitat, dels partits polítics, dels ens locals, de les institucions, associacions i fundacions del territori, la voluntat d'afrontar aquests reptes i sortir-ne reforçats. Haurem de ser més exigents amb nosaltres mateixos, mantenir l'esperit crític, corregir els nostres errors i trobar l'equilibri i la justícia i ser responsables de les nostres decisions. Som aquí per capgirar la situació. Som aquí per progressar plegats, i aconseguir transformar les dificultats en oportunitats.

Com ens ha dit Oriol Nel·lo en la seva lliçó inaugural, pensem en la ciutat «no com un objecte, sinó com un projecte: el projecte de configurar espais per viure-hi, “ciutat per viure-hi”, ambientalment sostenibles, funcionalment eficients i socialment justes». Ciutats on prevalgui el bé comú i la voluntat de col·lectivitat. Aquestes serien, en definitiva, “ciutats per viure-hi”.

Com a comunitat universitària, no defallirem en l'esforç, i us demano a tots els agents del país i del territori que ens feu costat.

Moltes gràcies.

Quim Salvi

Rector

Girona, 5 d'octubre de 2023